Влада – Радам!

ГОЛОС УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 204 (1204) ♦ П'ятниця, 27 жовтня 1995 року ♦ Ціна договірна

"Ми будемо робити все, щоб ваша праця була захищена"

З виступу Голови Верховної Ради України Олександра Мороза на першому з'їзді шахтарів України

Минулого тижня у Києві відбувся перший з'їзд шахтарів України, де була проаналізована ситуація, що нині склалася у вугільній промисловості, розглянута програма реорганізації галузі на 1996—1997 роки, концепція розвитку вугледобувного сектора до 2005 року. Відбулася гостра дискусія з питань економічної і соціальної політики, що проводить уряд.

Голова Верховної Ради України Олександр Мороз на запрошення шахтарів взяв участь у роботі з'їзду, відверто відповів на запитання, що ставили делегати. У своєму виступі О. Мороз, зокрема, сказав:

— Шановні делегати з'їзду, хотів би сердечно привітати всіх вас із знаменною подією в житті шахтарського руху. Це дійсно перший з'їзд і є надія на те, що він буде успішним і започаткує традицію. Я мав бажання, і мені надана можливість поспілкуватися з делегатами з'їзду.

По-перше, про статус і цілі з'їзду, як їх розумію. Я подивився ті питання, які ви запропонували до порядку денного, знаю людей, яких ви запросили для відповідей на запитання. Вважаю, що взагалі проблеми назрілі, гарячі. Тут ставляться питання не законодавчої влади, але уникати їх, звичайно, парламент не має права.

(Закінчення на 3-й стор.).

Приватизаційний велосипед скрипить, але їде

Проте ФДМ хоче пересісти на автомобіль

За дев'ять місяців цього року в Україні приватизовано 8 тисяч 291 об'єкт, з яких 6 380 об'єктів малої приватизації та 1879 — великої. Багато це чи мало? Якщо порівнювати з аналогічним періодом минулого року, то обсяги приватизації збільшилися на 25 відсотків, зокрема об'єктів малої приватизації — на 24 відсотки та великої — на 30. Але це якщо порівнювати з минулим роком. Коли ж проаналізувати ці результати з погляду «плану до двору» на 1995 рік, то їх можна оцінити як досить скромні: протягом року планувалося приватизувати 8 тисяч об'єктів великої приватизації та 22 тисячі об'єктів малої, а за дев'ять місяців заплановане виконано лише відповідно на 23 та 28 відсотків.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Довга дорога додому

Проблема повернення депортованих народів, насамперед кримськотатарського, стала основною темою зустрічі Голови Верховної Ради України Олександра Мороза з Тимчасовим повіреним у справах посольства Республіки Узбекистан в Україні Алішером Агзамходжаєвим, — повідомляє Укрінформ. Висловивши вдячність узбецькому парламентові за ратифікацію угоди щодо цього питання, Олександр Мороз акцентував увагу дипломата на нинішньому становищі корінного населення Криму. Він відзначив, що сьогодні основний моральний і фінансовий тягар за невлаштованість переселенців лягає на Україну, економіка якої не дає змоги кардинально змінити ситуацію. Необхідно, підкреслив він, зрушити з місця процес, зняти напруженість, чітко визначити графік допомоги країн СНД кримськотатарському населенню.

Узбекистан, повідомив Алішер Агзамходжаєв, у відповідь на звернення кримських татар, які проживають у республіці, прийняв спрощений порядок їх виїзду в Україну, підтримав пропозицію України включити до програми наступного самміту керівників країн СНД питання про кримських татар.

Олександр Мороз поінформував гостя, що для налагодження міжпарламентських угод формується депутатська група.

Ріксдаг в гостях у Верховної Ради

Учора до Києва прибула делегація парламенту (ріксдагу) Королівства Швеції на чолі з віце-спікером ріксдагу, членом парламентської комісії з питань юстиції, членом Наглядової ради з питань зовнішньої політики та Міжпарламентського союзу пані Йорель Турдін. Учора делегація мала зустріч із Головою Верховної Ради України Олександром Морозом. На сьогодні заплановано бесіди в ряді комісій Верховної Ради, в Кабінеті міністрів та Міністерстві закордонних справ. Відбудуться зустрічі з представниками політичних партій та парламентських фракцій.

Діалог триває

Сьогодні — другий день офіційного візиту Президента України Леоніда Кучми в Аргентинську Республіку, який він здійснює на запрошення Президента цієї країни Карлоса Сауля Менема.

Плануються переговори президентів, зустрічі з членами комісії у закордонних справах палати депутатів Національного конгресу, членами парламентської групи «Друзі України», віце-президентом Аргентини, головою сенату Карлосом Рукауфом, головою Верховного суду Аргентини.

Окрім Буенос-Айреса, делегація на чолі з Л. Кучмою відвідає столицю провінції Буенос-Айрес місто Ла Плату, де матиме зустріч з губернатором провінції Едуардо де Дуальде та членами уряду провінції, а також з представниками української громади в парку Палермо, де Л. Кучма покладе квіти до пам'ятника Т. Шевченку. Плановано також відвідання штабу ВМС Аргентини.

Одним з найважливіших результатів цього візиту повинен стати подальший розвиток торговельно-економічного та технічного співробітництва з Аргентиною, а підписання міждержавної Декларації про принципи двосторонніх відносин сприятиме активізації співробітництва між Україною та Аргентиною. Буде підписано міжурядові угоди про торговельно-економічне співробітництво та про відмову від віз для осіб з дипломатичними та службовими паспортами, Декларація про наміри в дослідженні космічного простору в мирних цілях.

Візит Президента України в Аргентинську Республіку триватиме по 29 жовтня.

РОБОЧИЙ ДЕНЬ З ПОНЕДІЛКА 6 ЛИСТОПАДА ПЕРЕНЕСЕНО НА СУБОТУ 4 ЛИСТОПАДА 1995 РОКУ

Як повідомили Укрінформу з офіційних джерел, Кабінет Міністрів України з метою створення сприятливих умов відпочинку трудящих і раціонального використання робочого часу постановив перенести робочий день з понеділка 6 листопада на суботу 4 листопада 1995 р., а на підприємствах, в установах і організаціях, де встановлено шестиденний робочий тиждень з вихідним днем у неділю, — 5 листопада.

Призи: і передплатникам, і зв'язківцям

Кореспондентський пункт газети «Голос України» в Одесі оголосив конкурс серед тих, хто веде передплату нашої газети на І півріччя 1996 року. Тобто серед працівників відділень зв'язку та передплатних пунктів. Про це оголошено в ряді місцевих періодичних видань, поштове відомство дало на місця відповідну телеграму. Умовами конкурсу передбачено: переможцями конкурсу можуть стати ті працівники зв'язку, які на своїх дільницях не знизять рівень передплати на «Голос України», досягнутий у нинішньому році, та залучать до передплати на наступний рік найбільше громадян, підприємств, установ, організацій. Підсумки буде підбито у січні 1996 року. На переможців чекають цінні призи: за перше місце — електросепаратор вартістю 15 мільйонів карбованців, за два другі — електром'ясорубки по 10 млн. крб. кожна, за три третіх місця — електроміксери по 5 млн. крб.

(Закінчення на 3-й стор.).

НАША НАРОДЖЕНА ВЛАСНІСТЮ

Приватизаційний велосипед скрипить, але їде

(Початок на 1-й стор.).

Голова Фонду держмайна Юрій Єхануров пояснює це тим, що реально масова приватизація розпочалася тільки у червні цього року, після того, як було вибудовано вертикаль влади. Відтак протягом червня було приватизовано стільки підприємств, скільки за п'ять попередніх місяців разом узятих.

Якщо вести мову про сьогоднішні темпи, то протягом останніх двох місяців щотижня приватизовували 313 об'єктів малої приватизації та 61 — великої, а також півмільйона громадян щотижня отримували майнові приватизаційні сертифікати. Як бачимо, приватизаційний велосипед хоч і скрипить, але їде. Та його їзда вельми повільна, тож очікується, що найближчим часом Леонід Кучма захоче підлити мастила на його ключові механізми. І якщо раніше це обмежувалося наріканнями на повільні темпи приватизації, то сьогодні уже є перші потерпілі — нещодавно з посади заступника голови Фонду держмайна звільнено Олександра Капцова. Крім того, Контрольна служба Президента разом із фахівцями ФДМ перевірила хід виконання указів з питань приватизації у Херсонській та Чернігівській областях (там приватизація гальмується вже кілька років) і незабаром її результати та багато інших питань, пов'язаних із приватизацією, буде розглянуто на нараді у Президента. А що розмова буде серйозна, то Фонд держмайна, за висловом Юрія Єханурова, закликає всіх (та й сам збирається це зробити) пересідати із велосипеда на автомобіль, з тим щоб надалі щомісяця приватизувати до двох тисяч об'єктів малої приватизації та до 400 — великої. Адже якщо вдасться витримати такий темп, то протягом наступного року нарешті буде виконано заплановане. Найближчим часом ФДМ збирається опублікувати списки восьми тисяч підприємств, що підлягають приватизації (незабаром до них буде додано ще тисячу), а також списки всіх приватизованих підприємств та плани розміщення акцій, щоб громадяни України краще орієнтувалися у цій, скажемо відверто, для більшості з них непростій справі.

За даними статистичних органів сьогодні в Україні налічується близько 20 тисяч приватизованих підприємств. Це як нагадування тим, хто ще не отримав свого приватизаційного сертифіката. А таких немало. На початок жовтня приватизаційні сертифікати отримали 21,2 мільйона чоловік, що становить лише 42,5 відсотка усіх громадян, тому, з метою прискорення цієї процедури, Фонд держмайна планує звернутися до Кабінету міністрів із пропозицією скоротити термін отримання сертифікатів громадянами, обмеживши його 30 червня 1996 року. Якщо таке рішення буде прийнято, то сертифікатна приватизація закінчиться у 1996 році.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Доки будуть довгобуди?

НЕВІД'ЄМНИМ атрибутом міських та сільських пейзажів є так зване незавершене будівництво. Тисячі недобудов різноманітного призначення «радують око» тут і там, поступово руйнуючись, часто не без допомоги охочих прихопити те, що погано лежить. А туди ж вкладено гроші — і, часто, чималі! Державними чи кооперативними підприємствами й організаціями, якщо за документами, а насправді — усіма нами. Тепер господарі отих довгобудів нерідко кидаються від них, мов біс від ладану. А коли вже хтось їх таки припре до стінки, то вивертають кишені: дивіться, мовляв, нема в нас ні гроша, отож закінчити будівництво ніяк не можемо. То що ж — нехай тепер перетворяться оті вкладені у фундаменти й стіни кошти на порох, підуть за вітром?

Ні, вихід, звичайно ж, є: хай власниками цих будівель стануть ті, хто має гроші і здатен швидко ввести об'єкти в експлуатацію. І багатообіцяючий початок такому процесові на Одещині було покладено: продано з аукціону недобудований будинок політехнікуму (?) — політесвіти, де незабаром вже відкриється великий банківський центр, ще з десяток об'єктів. Тим самим, по-перше, надійшли досить помітні суми до державного та місцевого бюджетів, подруге, «довгобуди» почали-таки добудовувати. Та невдовзі все, по суті, припинилося. Чому? Причин немало. Серед них — і непослідовність колишнього керівництва Одеського міського комітету приватизації (а саме в зоні його дії найбільше таких об'єктів), і рішення парламенту щодо тимчасового припинення приватизації, і перерозподіл власності між державою та регіонами. Нарешті й плутанина в простому, здавалося б, питанні: чиї вони реально, ті довгобуди, сьогодні, коли частково навіть відомств, що їх починали та фінансували, вже немає, і безпосередні замовники кудись зникли? Саме з такими проблемами зіткнулася створена в Одесі обласна комісія з підготовки переліку об'єктів незавершеного будівництва, якій облдержадміністрація доручила передусім з'ясувати, кому ці довгобуди належать та чи можна їх приватизувати. Виявилося, що це завдання в ряді випадків для неї просто непосильне — потрібні, очевидно, аналогічні комісії безпосередньо на місцях. Тільки вони, працюючи спільно з місцевими представництвами Фонду держмайна, можуть більш-менш швидко з'ясувати належність того чи іншого об'єкту та можливості його приватизації.

Однак уже сьогодні ясно, що із закінченням будівництва великої кількості довгобудів поки що, даруйте за тавтологію, нічогісінько не ясно. Як бути, скажімо, зі значною кількістю об'єктів системи освіти, які приватизації не підлягають? Чи об'єктів соціальної інфраструктури сільських районів, які за нашими сьогоднішніми «правилами гри» теж не можна приватизувати? Грошей на них немає й невідомо, коли будуть. Отож, відомства сидітимуть на них, мов собака на сіні — сам не гам і другому не дам? Іншими словами, хай все пропаде пропадом? Багато плутанини і з землею, на якій ці об'єкти стоять: про додержання норм чинного законодавства, коли починали оте будівництво, ніхто не дбав. Об'єкти зводилися, по суті, «диким» способом, без законного відведення земельних ділянок. Як тепер все оте приватизувати? Хто оформить відповідну документацію, оплатить її — формальні господарі об'єктів чи ті, хто хоче їх приватизувати? Чи, може, самі органи приватизації?

Одне слово, запитань більше, ніж відповідей на них. Але ж, якщо ми хочемо позбутися отих сумних деталей міських та сільських пейзажів, якщо хочемо мати зиск з уже витрачених величезних коштів, то маємо знайти відповіді на всі запитання. І, з усього видно, це навряд чи вдасться зробити самим тільки місцевим органам — чітку позицію щодо довгобудів усіх видів мають зайняти центральні органи. Саме від них на місцях чекають роз'яснень з багатьох питань, відповідних законодавчих чи урядових актів. Отоді лише можна сподіватися, що довгобуди стануть-таки діючими об'єктами й даватимуть людям користь.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Приватизація землі: «за» і «проти»

Межі на межі загибелі,

або Дишло, яким у нас «правлять» селянами, тягнуть Лебідь, Рак і Щука...

***ЗГАДАЙМО** про трудодні — оті «палички», за які тяжко працювали люди в наших колгоспах. То був, по суті, госпрозрахунок. Лише після нього «кидали» на рахівницях, скільки заробили на трудодень кілограмів хліба, скільки — копійок. Якби колишній Союз не жив і не будував свою індустрію за рахунок села, не вивозив силоміць з нього за безцінь пшеницю, м'ясо, молоко, а вже в ті часи зважився на паритет цін на промислову та продовольчу продукцію, то хтозна, чи потрапили б наші колективні господарства у таку безвихідь, як оце тепер.*

СВІТ справді не відкидає тенденцій гуртування й кооперування землевласників-виробників. Для України й поготів притаманна «хуторянська» психологія. Але не будемо тепер гадати, як би то воно сталося. Хто поїздив світами, побував у тих самих США, Канаді, Англії чи Німеччині, той переконливо каже: якби не вислали ми куркулів з корінням на Соловки, то мали б нині фермерів ще кращих, ніж деінде. Тому тепер нам тільки й випадає, що відроджувати фермерів як клас, хіба, мовляв, не ясно?

Що земля може бути або своєю, або чужою, але тільки не всіх і не нічиєю, у нас нарешті виник шанс збагнути, коли з'явилися перші фермери. Нині їх налічується в Україні майже 32 тисячі. Та — в їх володінні мізер — 1,6 відсотка орних земель. Однак тільки в закупленій державою сільгосппродукції фермерської — три відсотки. А треба ж знати, скільки сил вони витратили на борню за право самостійно господарювати. І що матеріально-технічної підтримки з боку держави два останні роки практично не мали.

Але коли ото ще апологети колгоспно-радгоспної системи передрікали, наче в нас «ніхто тієї землі не візьме», вони, певно, всерйоз гадали, що «затія» приречена. Це була ганебна «філософія», ница й образлива. Адже не соромилися, по суті, ганити свого селянина: який з нього, мовляв, господар? А кількість бажаючих стати фермерами стала для «багатьох» і несподіваною, і небажаною. Не випадково потім уже вдалися до неприхованого й шаленого опору фермерському рухові. Тисячі заяв з проханням виділити землю обернулися тисячами великих і маленьких трагедій.

Відомо, що до державного фонду зе[мель] було передано 7–10 відсотків земель, призначених для фермерських господарств. Це більш ніж чотири мільйони гектарів. Насправді й по сьогодні першопрохідцям дістався менш як мільйон гектарів. Причому фермерам переважно «перепало» по 5–10 гектарів. Ясно, що таким господарствам марно сподіватися на перспективу.

Що й прагли «довести»? Та спроби скомпрометувати нове явище — тільки один бік справи. Інший: фермерство чимдалі виразніше — і загрозливіше! — набирало ознак як єдине, що підштовхує справжні реформи на селі і вже незабаром «справить відповідні враження». Але визнати це і бояться, і не квапляться. Обрали за краще не помічати.

ПОКЛАДАЛИ надії на реформацію колгоспів. В республіці було реформовано 8,2 тисячі колгоспів, а це — 87,5 відсотка від загальної кількості. Причому 7,4 тисячі господарств здійснили паювання майна. Отож на базі реформованих колгоспів утворено майже шість тисяч колективних сільгосппідприємств, а також більш як тисячу селянських спілок і кооперативів (колективно-пайових, колективно-дольових, де як умудрилися придумати) та 148 акціонерних товариств... То чого ще треба?

Однак хоч як перелицьовують старі і зношені костюми, хоч як міняють вивіски та переставляють крісла такі «реформатори», нічого в них не виходить. Становищу КСП — колективних сільгосппідприємств — сьогодні не позаздриш, а забезпечення населення продуктами гіршає і гіршає.

Хто та з яких міркувань упирається проти радикальних перетворень на селі, стало ясно, коли зчинився переполох навколо указу Президента про невідкладні заходи щодо прискорення земельної реформи у сфері сільського господарства. На запитання, чому цей указ його не влаштовує, один дід відверто відповів:

— А станеться справді велике нещастя — катастрофічно зменшиться кількість дармоїдів на душу населення.

Ще з часів колективізації колгоспи хіба що не були огороджені колючим дротом. Невільні й безправні колгоспники на перших порах були навіть «невиїзні», не мали права отримувати паспорти, а ось тяжко гнути спини за палички-крихти, то — будь ласка. Відтоді багато що змінилося, але не в суті земельних відносин.

Що поробиш, коли за багато минулих літ весь наш досвід реформаторської діяльності «винахідливо» збагатився лише умінням міняти вивіски. Аби чіпко тримати віжки у своїх руках і за своїм повелінням «повертати» дишло. Та нерідко так трапляється, що тягнуть те дишло, здається, Лебідь, Рак і Щука...

ПРОТЕ є факти, що подають надію. У Магдалинівському районі на Дніпропетровщині фермер Віктор Шевченко давно згуртував навколо себе «земельних» селян, а тепер домігся приєднання і збиткового, розпайованого не на словах, а на ділі колгоспу — народжується на принципово нових підвалинах колективне пайове сільгосппідприємство «Довіра».

— Статути колективних господарств старого адміністративно-управлінського типу, — каже Віктор Трохимович, — обманули і обікрали селян, лікарів, учителів, пенсіонерів. Бо КСП незаконно, свавільно привласнили земельні приватизаційні частки-паї своїх мешканців села. Є й інше лихо: протидіючи здоровому глузду, вони не пускають на село інвестицій, насамперед інвестицій населення. Багатющі чорноземи залишаються без грошей.

Замінники колгоспів — колективні сільгосппідприємства у теперішньому виконанні сільської бюрократії — справді залишилися тими самими колгоспами, не здатними ні повернути землі хазяїна, ні залучити свіжі сили та засоби для пожвавлення й розвою виробництва.

Пропонований В. Шевченком і ватажком дніпропетровських фермерів М. Саєнком і варіант колективного господарства, створеного винятково на засадах приватної власності на землю та майно. Це може бути асоціація фермерів, які порізно уже господарювали і дещо надбали. Це можуть бути вчорашні колгоспники, котрі юридично й фактично отримали свої земельні й майнові паї. Нарешті, можуть бути «мішані» господарства — і фермери, і вчорашні колгоспники з паями. І не тільки колгоспники, а й ті, що мають наділи для передання в оренду, — лікарі, вчителі, пенсіонери.

— Іншого шляху просто не існує, — переконаний Віктор Шевченко. — Свого часу відмовившись бути хазяями землі, люди, по суті, зрадили її. Ось і розплата, ось і пожинаємо гіркі плоди. Тепер на прощення нічого сподіватися, якщо не вернуться власники-господарі.

А ОСЬ про зраджену землю, як висловився Віктор Шевченко, є сенс сказати вичерпніше і повніше. В тому розумінні, що доки нас лякатимуть чи ми самі боятимемося густого мережива приватних меж на вчорашніх колгоспних полях, доти не виплутаємося із сільця бюрократичних меж та всі разом перебуватимемо на межі загибелі. Якщо відродження України має розпочатися з відродження села, то відродження самого села — з відродження хазяїна землі. І це так, бо як сподіватися на сильну батьківщину-державу, якщо ми знову зрадимо свою українську землю?

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

«Ми будемо робити все, щоб ваша праця була захищена»

(Початок на 1-й стор.).

Так чи інакше, з'їзд, розглядаючи економічні питання, вийде на питання політичні, це зрозуміло.

Давайте повернемося до передісторії всіх тих проблем, які сьогодні виникли. Повернемося в 1989 рік — це початок процесу. Шахтарі як учасники політичних дій були одними з найактивніших у цьому процесі. Які ставилися завдання? Дійсно, треба було робити, наприклад, рухомішою систему оплати праці, зробити зміни в структурі економіки в цілому. Назріли великі проблеми, і їх треба було вирішувати. Але мені здається, що не всі лідери ваші розуміли тоді, хто саме і які цілі переслідував. Якщо коректно висловитися, то сьогодні ми прийшли до того, до чого нас і вас вели, починаючи з початку або з середини перебудови. Наслідок — розвал величезної держави і сьогоднішній стан. Це треба розуміти як об'єктивність. Тому у нинішній ситуації треба не шукати винних у тому, що сталося. І показуючи пальцем вгору, іноді треба показувати і на себе. Отже, щось було не враховано.

Це все тепер розкривається, загострюється і дає нинішні результати. Тому подобається це чи не подобається, але ми прийняли правила гри, не тільки нами писані. І сьогодні ми змушені — і Президент, і Кабінет міністрів, і Верховна Рада, — по цих «нотах» грати, хоч це не повинно продовжуватися безкінечно. Бо, якщо збережеться такий розвиток подій і далі, остаточно загубимо галузь і економіку в цілому, розпорошимо основні засоби виробництва, перетворимося в сировинний придаток західних країн. Хотів би сказати, що, критикуючи, вимагаючи, треба розуміти: ми в такі рамки самі себе поставили. Це не до вас претензії, а до влади, бо протягом останніх років в Україні немає власної економічної політики.

Це теж, на жаль, правда. Чи вирішує цю проблему Програма уряду, підтримана у Верховній Раді? Не зовсім. Хоча в доповіді Прем'єр-міністра, у його виступі звучать вимоги, розуміння необхідності підтримки власного виробництва, підтримки пріоритетних галузей, у тому числі і вугільної промисловості як складової енергетичного комплексу. Що повинна була б робити в цій ситуації Верховна Рада? Не буду розкривати хронологію цієї проблеми. Вчора голова Комісії Верховної Ради з питань паливно-енергетичного комплексу Олександр Михайлович Кожушко вам пояснив, що ми протягом цих півтора роки робили для того, щоб підтримати шахтарів. Регулювання ринку державою, — тільки це може врятувати галузь. Не хочу бути популістом, але в 1991—92 рр., коли підвищувалися ціни на вугілля, у Верховній Раді мало хто виступав проти цього. Якщо бути добросовісним і все-таки згадати, то я і тоді казав, що цього робити не можна. Треба відокремити від виробничої соціальну сферу, але розуміти при тому, що потрібно на це мінімум п'ять—сім років. Інакше розвалиться виробництво і ще більше занепаде соціальна сфера. Тим паче, що шахтарські селища і сьогодні не відзначаються комфортом. У цих складних умовах рішення про введення межі малозабезпеченості (я розумію — це не подобається сьогодні уряду). — вимушений захід. Далі відступати нікуди, тому що менш як за чотири мільйони людина просто не виживе.

Ми прийняли у Верховній Раді рішення доручити комісіям з бюджету, з питань соціальної політики, з питань економічної політики разом з урядом розробити конкретні заходи щодо введення межі малозабезпеченості. Для цього є можливості. Розумію, можна не зразу вийти на названу межу, але треба знати строки, коли те може статись. Треба знайти кошти для покриття витрат. У статті 37-й Закону «Про державний бюджет» визначені джерела формування стабілізаційного фонду і фонду для розвитку галузі. Думаю, що уряд зможе пояснити: чому це не виконано і що треба робити зараз, щоб хоча б в час, що залишився, можна було зібрати близько десяти трильйонів. Цим треба займатися. Треба не заяви робити, а конкретні розрахунки. І відповідати на ті питання, які ставлять сьогодні люди.

Далі. Ми в першому читанні прийняли і розглянули програму розвитку вугільної галузі на перспективу (тобто Закон про концепцію розвитку галузі). Маючи на увазі, що видобуток вугілля повинен зрости практично в два рази. Це відповідь на запитання, як ставиться Верховна Рада до галузі в цілому і до її перспективи. Реалізувати цю програму можна тільки за рахунок державного кредиту: для піднесення галузі, поновлення виробництва, його модернізації, закриття і відкриття шахт. Це треба робити. Найближчим часом цей документ в другому читанні буде прийнято. Він готувався з участю Міністерства вугільної промисловості, Кабінету міністрів. Сподіваюсь, що програма буде виконана.

Тут правильно говорили: є поділ влади, своя відповідальність у кожного. Є проблеми, які були вирішені в минулому році з допомогою Верховної Ради, у тому числі щодо погашення боргів та інше. Та ви й самі це відчували у грудні — лютому. Може сьогодні Верховна Рада такі питання вирішувати? Не може. Ви пам'ятаєте в кінці весни ваші акції? Я прийшов на зустріч у Будинок профспілок. Після цього у вас була зустріч з іншими представниками влади, ваші лідери сказали: «потрібен один хазяїн в країні, навіщо це базікання у Верховній Раді». А наступного дня з'являється заява про референдум з питань громадської думки із передбачуваними відповідями на ці запитання. Я не згоден, але змушений був піти на Конституційний договір, який обмежив функції Верховної Ради. Те, що від нас залежить сьогодні, будемо робити. Але стан, в якому ми знаходимося, не зміниться швидко. А проблеми треба вирішувати сьогодні. Тут першочергова роль уряду.

Не буду обіцяти. Буде важко. Думаю, все одно успіх буде. Цей період треба пережити, тому що само по собі нічого не робиться, сам по собі успіх, а отже, і краще життя, не прийдуть. Розумію, що сьогодні треба вирішувати безліч конкретних, нестерпних питань, на які відповіді у мене немає. Я зустрінуся з вашими представниками, з інвалідами-пенсіонерами і з тими людьми, хто відповідає за ці справи в уряді, у Верховній Раді. Порадимося, як діяти. Ще раз кажу: не можу обіцяти якихось «рожевих перспектив», тому що дуже складна ситуація і в шахтарських колективах, і в інших. Ви це теж знаєте, тому що ви не просто шахтарі, ви ще й громадяни України. Тому, завершуючи свій виступ, все-таки хочу сподіватися, що ваш з'їзд закінчиться на конструктивній, на творчій ноті. Що вимоги ваші будуть і суворими, і об'єктивними, враховуючи ті умови, в яких працюють сьогодні і уряд, і Президент, і Верховна Рада.

Можу тільки пообіцяти, що стосується Верховної Ради і що від мене залежить особисто, буду робити все для поліпшення стану у вугільній промисловості, розуміючи, що від цих рішень залежить становище багатьох і багатьох людей. Ми будемо робити все, щоб ваша праця була захищена.

(У тексті збережено особливості усної мови)

Прес-служба Верховної Ради України.

Призи: і передплатникам, і зв'язківцям

(Початок на 1-й стор.).

Усе це — тільки для тих, хто веде передплату в Одеській області. Водночас буде проведено в регіоні й традиційну вже лотерею для передплатників. Вони, передплативши «Голос України» на І півріччя 1996 року, можуть виграти ті ж електропобутові товари, портативний радіоприймач, інші цінні речі. Отож, передплативши нашу газету на наступний рік, матимете не лише цікавого співрозмовника, а й, цілком імовірно, зовсім не зайву у домі корисну річ.

Залишається додати, що згадані електропобутові товари нам виділило одеське акціонерне товариство «Електронмаш», де генеральним директором Валерій Миколайович Небрат.

Георгій ВОРОТНЮК.

У номер

Непорозуміння усунуто

Голова Верховної Ради України Олександр Мороз прийняв Надзвичайного та Повноважного Посла Соціалістичної Республіки В'єтнам в Україні Чионга Тунга на його прохання. «Це непорозуміння, що ми з вами маємо лише першу зустріч, — сказав Олександр Мороз. — Бо коли такі дві держави, як наші, мають такі великі можливості для співпраці і, водночас, мають тільки якихось 20—30 мільйонів доларів товарообороту між ними — це значить, що ми не допрацьовуємо». На думку О. Мороза, країни можуть ефективно співпрацювати в галузі підготовки спеціалістів, машинобудуванні, суднобудуванні тощо. Пан Чионг Тунг цілком погодився з такою точкою зору, зазначивши, що вона особливо актуальна тепер, коли у В'єтнамі іде процес оновлення суспільства та економіки.

Як облаштувати Донбас?

Сім днів працює у Донбасі урядова комісія під керівництвом віце-прем'єр-міністра, голови Координаційного комітету по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю при Президенті України Василя Дурдинця. За його словами, мета роботи комісії — спрямувати величезний потенціал найбільшого промислового регіону республіки в потрібне русло.

Під час комплексної перевірки члени комісії побували на ряді підприємств області, вибірково відвідали вугільні об'єднання, шахти, колгоспи і радгоспи. Особливо турбує подальша доля шахтарських міст і селищ. Адже нерентабельні підприємства закривати потрібно, але тоді без робочих місць може залишитися величезна кількість людей.

Особливе питання — криміногенна обстановка, що загострилася останнім часом у Донбасі. Дано грунтовний аналіз причин недоліків у профілактиці і розкритті зловмисних убивств, розбійних нападів, резонансних злочинів, скоєних із застосуванням вогнепальної зброї і вибухових речовин. Василь Дурдинець пообіцяв узяти під власну опіку боротьбу з корупцією і організованою злочинністю в Донбасі.

Законодавство — річ тонка

Наша молода держава має ще небагатий досвід законотворчості й це пояснює недосконалість сьогоднішнього законодавства. Тому ця проблема стала головною темою науково-практичної конференції «Колізії у законодавстві України: проблеми теорії і практики».

Велика увага до конференції визначається тим, що вступ до Ради Європи, створення нової Конституції, нових Цивільного та Кримінального кодексів вимагають зняття багатьох суперечностей, яких у нових законах хоч відбавляй. За словами голови Комісії Верховної Ради України з питань правової політики і судово-правової реформи Володимира Стретовича, прийнято вже 609 законів і майже 1200 підзаконних актів та постанов. Але кількість не переросла у якість.

На думку учасників конференції, в Україні має бути створений комітет з координації законодавчої діяльності, який би міг запровадити таку необхідну процедуру, як кодифікація законів, тобто перегляд та вдосконалення вже існуючих.

У номер

Мітинг вирішив, що наш шлях — у пітьмі

В Україні відбулися акції протесту в рамках Дня єдиних дій трудящих

● *Київ*

Тут відбувся мітинг, організований Всеукраїнським союзом робітників і блоком лівих сил Київської області.

Серед вимог — відставка Президента, дострокове переобрання «буржуазного» парламенту, передання «всієї влади робітникам», націоналізація комерційних банків, ліквідація комерційних структур, відновлення робітничого контролю, надання грошовій реформі конфіскаційного характеру.

● *Запоріжжя*

Несанкціонований мітинг з участю близько 500 чоловік відбувся на майдані Леніна.

Його учасники засудили курс, що його провадить керівництво України. На одному з плакатів було написано: «Пане Кучма, нам з вами не по дорозі!»

● *Харків*

Від 1 до 3 тисяч чоловік брали участь у мітингу, учасники якого вимагали відставки Президента Л. Кучми та «ліквідації президентської посади як такої», передання повноважень Президента Верховній Раді та Кабміну, укладення союзних договорів з республіками колишнього СРСР, надання російській мові статусу державної.

● *Дніпропетровськ*

Тут відбулися чотири мітинги, проведені Союзом трудящих, обкомом Комуністичної партії України і соціалістами.

Мітингувальники вимагали відставки Президента, припинення реформ, покращання життя трудящих.

Організаторів акції було попереджено, що проведення мітингу не санкціоновано. Тепер з його керівників буде стягнено штрафи або накладено на них адміністративний арешт.

● *Сімферополь*

Лише близько трьохсот чоловік прийшли на площу Леніна і влаштували пікет перед будинком уряду Автономної Республіки Крим. Це були в основному люди похилого віку, які представляли Союз робітників, селян і трудової інтелігенції Криму. Як завжди в таких випадках, пікетники під червоними прапорами вимагали відставки Президента України Л.Кучми, перевиборів Верховних Рад України і Криму, відставки урядів України і Криму, проведення всеукраїнського референдуму за білоруським варіантом, зупинення приватизації тощо.

● *Донецьк*

Не більш як 3 тисячі донеччан взяли участь у мітингу. Поміж червоними прапорами на площі імені Леніна можна було побачити і традиційні гасла: «Вимагаємо відставки Президента та уряду», «Ми — за відновлення СРСР!» тощо. Хоча учасники мітингу сміливо виступали і резюмували від імені усього робітничого класу Донеччини, в цій акції брали участь здебільшого люди похилого віку, пенсіонери. Та й сам мітинг відбувався у робочу зміну.

Повінчали свій талант із добою

Удруге у Львові відбувся конкурс на здобуття літературної премії ім. Богдана-Ігоря Антонича «Привітання життя» за 1995 рік. Засновниками премії є видавництво «Каменяр», місцевий Центр освіти, науки і культури, львівські книжкова фабрика «Атлас» та організація Спілки письменників України.

На підсумковому вечорі поезії професор Роман Лубківський привітав тих, хто «повінчав свій талант із добою», а голова журі Ігор Калинець відзначив високий художній рівень 15 із сорока запропонованих на конкурс рукописів. Отже, перемогу здобули киянин Дмитро Кубай (диплом першого ступеня і громова винагорода в сумі 18 мільйонів карбованців) зі збіркою «Квартал облуд» та жителька Миколаївської області Вікторія Чорноброва (диплом другого ступеня та премія 12 мільйонів карбованців) зі збіркою «Плач украïнки». Збірка Дмитра Кубая рекомендована для випуску в світ у видавництві «Каменяр».

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Колектив редакції «Голосу України» глибоко співчуває ветеранові ВВВ, ветеранові української журналістики, оглядачеві «Голосу України» В. Я. Сіробабі з приводу тяжкої втрати — смерті дружини

Ніни Сергіївни.

Наука: проблеми виживання

До прогресу чи до печерного віку

Інститут теоретичної фізики Академії наук України імені Миколи Боголюбова, заснований 1966 року, став одним з провідних наукових центрів Європи. 1991 року на його базі створено Міжнародний центр фізики. Ще на початку сімдесятих інститут започаткував щорічні міжнародні конференції з фізики плазми, які проводяться в різних країнах світу і носять назву київських. Сьогодні тут працює 40 докторів, 70 кандидатів наук. Але майбутнє інституту — під загрозою.

Теоретична фізика належить до так званих фундаментальних наук. Тобто вона не розробляє новітні технології, які можна відразу впроваджувати у виробництво, не створює матеріальні цінності, а відтак не може приносити безпосереднього прибутку. Серед проблематики досліджень, що проводяться в стінах інституту, — теорії ядра і ядерних реакцій, квантова теорія поля, теорія елементарних частинок і релятивістська астрофізика, теорія твердого тіла, біофізика, теорія плазми, математичні моделі економічних процесів. Ця наука працює на майбутнє. Її досягнення можуть бути використані через десятиліття і навіть століття. Американські вчені підрахували, що 50% державного прибутку — результат досягнень фундаментальної науки. Цифра досить висока, але її неможливо простежити в окремій галузі чи виді діяльності.

Тривожна ситуація в інституті виникла не сьогодні. Лише в перший рік після проголошення незалежності нашої держави отримував належне фінансування. Тепер воно практично припинене, співробітники від травня не отримують зарплати. Наслідки? Вчені або продають за безцінь свій інтелект за кордон, або шукають заробітків у комерції.

Безумовно, міжнародне співробітництво сприяє інтеграції нашої держави в загальносвітовий науковий процес. Щорічно публікується понад 50 наукових праць, виконаних українськими фізиками спільно з зарубіжними вченими. Нині багато міжнародних фондів спонсорують так звані програми підтримки наукових досліджень у країнах колишнього Союзу. На перший погляд, вони перетинаються з тими напрямами, над якими працюють в Україні. Але у «медалі» є і зворотна сторона. Стипендії стають легальним шансом виїхати за кордон і залишитися там назавжди. Через рік стипендіат отримує можливість забрати до себе сім'ю, а за два-три роки перебування в зарубіжному науковому центрі знаходиться на нього і покупець. «Навіть якщо вчені й не прагнуть емігрувати, дослідження, що проводяться за кордоном, здебільшого працюють уже не на нашу державу», - переконаний Олексій Ситенко, директор Інституту теоретичної фізики.

Скрутно не лише вищезгаданому інститутові. Не фінансуються практично всі наукові установи в системі АН (за винятком самої президії, котра платню отримує справно). Сьогодні точиться багато суперечок на тему, якою повинна бути Академія наук і чи бути їй взагалі. Її президент Борис Патон відстоює думку, що в АН має існувати тріада: науковий інститут, конструкторське бюро і виробник продукції — завод. Та не кожен інститут може включитися до цієї схеми. На думку Олексія Ситенка, Академія наук повинна існувати однозначно. Але до неї мають входити лише ті інститути, які проводять фундаментальні розробки і не можуть приносити безпосереднього прибутку. Всю ж прикладну науку можна прилучити до індустрії, промисловості.

Щоб підготувати фізика-теоретика, потрібні десятиліття. Роками вироблені решета відбору обдарованих дітей, через які можна віднайти і виростити майбутніх учених. Свого часу в технічні науки, і зокрема у фізику, йшли кращі випускники шкіл. Якщо порушити існуючу систему, на її відновлення, на підготовку нових кадрів знадобиться дуже багато часу.

Фізики-теоретики не потребують для своєї праці ані дорогого обладнання, ані лабораторій. Їхні «інструменти» — лише папір та ручка. Віднедавна у відділах з'явилися комп'ютери. У давніші часи фізики не скаржилися на брак уваги: 1972 року у Феофанії під Києвом збудовано прекрасний будинок інституту, де є приміщення для семінарів, конференцзал на 300 місць, окремі кімнати на кожного співробітника. Єдине, про що вчені просять сьогодні, — зберегти те, що вже є, на що свого часу витратили величезні державні кошти. І дати відповідь на запитання: куди ж ми зрештою прямуємо? Чи до прогресу?

Юліана ШЕВЧУК.

Фінансів вистачає лише на поминки

Наша наука серйозно хвора — такий висновок зробила більшість виступаючих з трибуни Міжнародного експертного клубу «Політична думка» вчених мужів (і дам), які зібралися на чергове засідання в Інституті світової економіки та міжнародних відносин. Цього разу лейтмотив обговорення такий: «Наука, освіта й майбутнє України».

З питанням «хто винен?» доповідачі визначилися зразу: винними у теперішньому скрутному становищі справ вищої школи і науки визнано уряд, неототалітарну систему, економічну ситуацію, Верховну Раду, яка вже давно не виносила на сесійні обговорення проблеми освіти та науки. З тим, що наука України животіє у зв'язку з кризою державної бюджетної системи, погодилися, схоже, всі. Але ж наука розпочинається навіть не там, де є демократія, а там, де є гроші для її підживлення. Якщо на Заході науку фінансують філантропи, фірми, які зацікавлені у її розвитку, держава, то у нас промисловість сьогодні «лежить», фірм, здатних здійснювати належне фінансування, ще замало, держава науку не фінансує (приміром, в Інституті фізики не отримували зарплату з травня), а коштів від меценатів явно бракує.

Питання «що робити?» розглядалося важче. На думку більшості виступаючих, заходи, які викладено в численних газетних публікаціях і написано у стилі досить відомої праці «Як нам реорганізувати Робкрін», науку не врятують. Утім як і декларативні або офіційні заяви політичних лідерів. Не поставлять її на ноги й нові законодавчі акти щодо науки. Про реформування тут можна говорити лише тоді, коли вітчизняна економіка зможе вийти з «непроголошеного надзвичайного стану».

В цьому зв'язку майбутнє України, а отже і науки, доповідачам здавалося похмурим. Щоправда, були й думки, що за періодом «занепаду», як це буває в процесі історичного розвитку, настане «сплеск». Ось тільки коли?

Валерій ДРУЖЕНКО.

Пам'ятки України

Святий Олександр повернувся

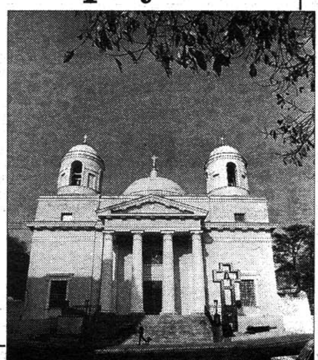
У цій знайомій усім киянам будівлі на розі вулиць Костьольної і Трьохсвятительської був то Будинок атеїзму, то планетарій, то бібліотека. Лише старожили пам'ятали, що це — костьол Святого Олександра, збудований 1842 року на честь перемоги над Наполеоном.

Десятиліттями київські римо-католики писали до різних інстанцій з проханням віддати їхню святиню, забрану більшовицькими властями після революції 1917 року. Настоятель отець Ян Крапан, який ось уже 27 років в Україні, пригадує: лише в листопаді 1990 року було прийнято рішення передати храм віруючим. У березні цього ж року відбулася перша служба Божа. Просто на сходах. Сповідали священики на вулиці коло підніжжя церкви. Згодом стали правити Святу Месу в невеликій кімнаті на четвертому поверсі.

Улітку 1991 року розпочали ремонт, що тривав аж чотири роки. Основні технічні роботи виконала польська фірма «Енерготоль», велику матеріальну підтримку надали міжнародні благодійні фонди «Kirche in Not», «Hilsfond», «Renovabis», «Karitas», єпископати Польщі, Франції, США, Німеччини. Допомагали, хто чим міг.

Нарешті над банями костьолу Святого Олександра здійнялися до неба золоті хрести. А невдовзі й освятили храм. Як на знак перемоги християнства над десятиліттями зневіри і духовного зубожіння.

Олександра КУЧЕРЯВА.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

РІК АКТИВНОСТІ НА БАЛКАНАХ

НИНІШНІЙ рік в МЗС України називають роком активізації української політики в колишній Югославії. Складові тієї активності такі: численні ініціативи, послання, візити. Зокрема — візит заступника міністра закордонних справ Володимира Хандогія до СРЮ та Хорватії, в ході якого він передав запрошення Президента Кучми для лідерів ворогуючих сторін приїхати на переговори до Києва.

Втім, те, що в міністерстві називають активністю, опоненти іменують «амбіційністю». Аргументи такі: відсутність конкретних результатів українських дипломатичних кроків (до Києва так ніхто й не приїхав), переоцінювання власних можливостей тощо. «Ми справді прагнули практичних результатів, — коментує такі закиди Володимир Хандогій. — Але якщо й не вдалося зібрати в Києві Туджмана, Мілошевича й Ізетбеговича, то ми нічого й не втратили. Лише зміцнили авторитет України, ще раз заявили про принципи її зовнішньої політики...»

Мабуть, це так: для молодої української дипломатії актуальним є на Балканах олімпійський принцип — головне участь, а не перемога. Втім, добитися успіху можна й на інших «фронтах».

Батальйони просять... залишитися?

Більш матеріалізованими є миротворчі дії України через свої батальйони у складі сил ООН. Поширена думка: наші хлопці в екс-Югославії відпрацьовують борг держави ООН. І що це, власне, головне, що приваблює українське керівництво до участі укрбатів в оонівській операції.

Справді, українці, як і батальйони інших країн, отримують від ООН відшкодування за використання бойової техніки, перевезення, утримання особового складу тощо. Витрати — з бюджету ООН, до якого Україна теж сплачує внески; гроші— оплата діяльності українського контингенту — надходять до Міністерства фінансів. Звичайно, прибуток від перебування укрбатів у колишній Югославії є, але, наголошують в МЗС, не такий, щоб його можна було порівнювати з внеском або боргом України цій організації.

Через югославський конфлікт пройшли вже більш як п'ять тисяч українських солдатів і офіцерів. Отже, окрім грошей, це ще й досвід дій в екстремальних умовах, взаємодій з арміями інших країн. Інша річ, що, як визнав колишній представник ООН на Балканах Ясусі Акасі, вся оонівська операція там «увінчана провалом». Втім, українські військові мають дещо несподіваний шанс продовжити набувати цінного досвіду.

Йдеться про можливу участь у багатонаціональних наземних силах під командуванням НАТО. Такі планують ввести після підписання сторонами конфлікту мирного договору. Поки що жодних конкретних пропозицій до України не надходило, єдиним фундаментом для розбудови планів, як заявив Прем'єр-міністрові України Євгену Марчуку міністр оборони США Уїльям Перрі: НАТО, мовляв, зацікавлене в подальшій участі у миротворчій операції підрозділів України та Росії. А Україна має на співпрацю з альянсом повне юридичне й моральне право: підписано індивідуальну програму співробітництва з НАТО, бере активну участь у програмі «Партнерство заради миру», відбуваються часті спільні навчання. На відміну від позиції щодо вищезазначеної перспективи Росії, єдина українська умова така: використання багатонаціональних сил має стати результатом відповідних рішень Ради Безпеки ООН.

Годі воювати, краще — торгувати

Збитки нашої країни від санкцій ООН проти СРЮ сягають 5 мільярдів доларів. Підтримавши РБ ООН у введенні ембарго 1992 року (це стало навіть однією з причин невизнання тоді Україною СРЮ), не так давно Україна дійшла висновку, що санкції потрібно зовсім скасувати як безрезультатні. Про це заявив Геннадій Удовенко на Генеральній Асамблеї ООН у вересні. До речі, однією з цьогорічних ініціатив України є також створення в рамках оонівської структури окремого комітету із санкцій, який займався б, серед іншого, прогнозуванням негативних наслідків ембарго. Рада Безпеки ООН уже з рік практикує часткове й тимчасове зняття тих чи інших заборон, але нам, як і югославам, від цього не легше — послаблюють, як правило, другорядні санкції. «Ми вважаємо, що СРЮ зробила кроки, які дають можливість зняти усі санкції, — аргументує точку зору МЗС Володимир Хандогій. — Вона, зокрема, зачинила кордон між Сербією та Боснією і Герцеговиною. На повагу заслуговує її стримана поведінка під час операції Хорватії в Сербській Країні. Досягнено домовленості щодо мирної реінтеграції Східної Славонії, що також значною мірою є заслугою Белграда. Щодо взаємовизнання між СРЮ, Боснією і Герцеговиною та Хорватією — це не головне на сьогодні питання, ми вважаємо, що взаємовизнання і скасування санкцій можуть відбуватися паралельно».

Хто в нас там перший друг?

Через цілком зрозумілі причини нерідко спостерігається тенденція: країна, яка має добрі відносини, скажімо, з сербами, не завжди знаходить порозуміння з хорватами. І навпаки. Приклади: Росія, США, Німеччина тощо.

А Україна внаслідок проголошеного нейтралітету має непогані офіційні відносини з усіма. «На відміну від, наприклад, Росії, ми не обтяжені у своїх стосунках якимись етнічними чи релігійними мотивами, — каже Володимир Хандогій. — Скажімо, в нас немає проблем з хорватами через їхнє віросповідання. Ми підтримуємо Хорватію у відстоюванні нею своєї територіальної цілісності, непорушності кордонів. Немає політичних перешкод і для плідного співробітництва з сербами. Вже, до речі, укладено низку угод, які наберуть чинності після зняття санкцій».

Цього року відкрито українські посольства і в Белграді, і в Загребі. Та все ж наші відносини з хорватами значно випереджають україно-югославські. Нагадаю, що ще 1991 року Україну вперше відвідав Президент Хорватії Франьо Туджман (найзначніший візитер з Белграда — Прем'єр-міністр СРЮ Радоє Контіч, який побував у Києві торік). У грудні цього ж року відбулося взаємовизнання обох країн, а вже в лютому наступного — встановлено дипломатичні відносини. Між Україною та СРЮ це було зроблено лише в квітні 1994 року. Досі в Белграді немає українського посла. Щодо Хорватії, то в листопаді, під час візиту до Києва віце-прем'єр-міністра, міністра закордонних справ Мате Гранича, має відбутися парафування Договору про дружбу та співробітництво. Звичайно, така різниця в рівні відносин в основному пояснюється оонівськими санкціями проти СРЮ. Але можна також пригадати, що ще за часів СРСР «кращим другом» України серед югославських республік була саме Хорватія.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Попіл Класа гуляє Брюсселем

ГЕНЕРАЛЬНИЙ секретар НАТО Віллі Клас, котрий одержав прізвисько «фламандська уперта людина», використав передостанній шанс обілити своє ім'я. Протягом 90 хвилин він переконував бельгійських парламентаріїв у своїй непричетності до скандалу у зв'язку з інкримінованими йому корупцією й хабарництвом, проте не впорався з цим нелегким завданням.

За всі 165 років існування найвищий законодавчий орган Бельгії тільки втретє ухвалював рішення про притягнення до судової відповідальності члена кабінету або колишнього міністра. І вперше він мав позбавити парламентської недоторканності таку значну особу, котра обіймала раніше пости віце-прем'єра, міністра закордонних справ, а нині — посаду генсека НАТО.

Проте слуги народу виявили рідкісну принциповість, показавши Віллі Класу на двері, що вказує на шляху до будівлі Верховного суду, де встановлюватимуть його провину чи невинність. За це проголосувало 97 парламентаріїв, хоча 52 стали на бік уже опального політика.

Нагадаємо, що вже на момент обрання Віллі Класа 29 вересня 1994 року до натовських ієрархів репортери кидали на нього тінь, пов'язуючи його діяльність у кріслі міністра економіки з «подарунком» у розмірі 1,72 мільйона доларів, що його передали 1988 року соціалістичній партії від італійського концерну «Агуста» задля отримання вигідного контракту на поставку бельгійській армії 48 вертольотів (усю оборудку оцінювали в 330 мільйонів доларів).

Окрім цього, Класа згадують у зв'язку з іншим хабарем, викладеним французькою компанією «Дассо» 1989 року за контракт на модернізацію бельгійських ВПС. Того разу до конверта поклали не багато не мало, а 2 мільйони доларів.

Проте Віллі Клас, котрий пройшов тернистий шлях виживання у великій політиці, з порога одмітав обмови. Починався багатий досвід, адже він розпочинав трудову біографію третьорядним чиновником каси товариської взаємодопомоги.

Остаточний вердикт може винести лише суд. Можливо, він виправдає впертого чоловіка, яким так довго захоплювалися й цінували за інтелектуальні задатки та музичні здібності. Проте тримати на посту генсека людину, яка не може претендувати на те, що уособлює розум, честь і совість Атлантичного альянсу, вельми накладно.

Володимир МІХЕЄВ.

Ймовірно, що НАТО очолить... журналіст

РІШЕННЯ бельгійського парламенту, котрий погодився з вимогою передати генерального секретаря НАТО Віллі Класа до рук правосуддя, різко активізувало в країнах Атлантичного союзу дискусії про його найбільш вірогідних наступників. Найчастіше, як уже коротко повідомляли «Известия», називають 56-річного датчанина Уффе Еллеман-Енсена.

Колись він був відомий журналіст. Я пам'ятаю, як на одній із зустрічей з пресою Уффе Еллеман-Енсен розповідав, що працював у засобах масової інформації в Данії, в тому числі в копенгагенській газеті «Бьорсен» («Біржа») і на датському телебаченні. Однак потім не на жарт захопився політикою і з часом очолив відому в Данії праволіберальну партію Венстре.

Далі Еллеман-Енсен не раз входив до складу буржуазних урядів меншості, які формував лідер датських консерваторів Поуль Шлютер, вправний майстер компромісів і згладження суперечностей. У його кабінетах Еллеман-Енсен багато років був міністром закордонних справ, що зробило його широко відомим у світі.

Провідна датська газета «Політікен» називає його головним фаворитом у боротьбі за найвищий пост у НАТО. Стокгольмська газета «Дагенс індустрі» (Швеція не входить до НАТО, проте тут також активно обговорюють цю тему) нагадує, що Уффе Еллеман-Енсен був сильний кандидат ще 1994 року, коли шукали заміну померлому генсеку НАТО Манфреду Вернеру. Але тоді датський уряд запізнився вчасно надіслати заявку на висування Еллемана-Енсена.

Кореспондент «Дагенс індустрі» повідомляє з Копенгагена, що цього разу, коли знадобиться, влада Данії не повторить тієї помилки. Якщо Еллеман-Енсен все ж таки стане генеральним секретарем НАТО, датський уряд уб'є одним пострілом одразу двох зайців.

По-перше, представник цієї невеликої країни обійме дуже високий міжнародний пост, а це почесно для датчан. По-друге, з національної політичної арени піде політик, який, на думку експертів, може наближчими роками скласти сильну конкуренцію правлячій партії соціал-демократів і навіть стати прем'єр-міністром.

Марат ЗУБКО.

(«Известия», 23 жовтня 1995 року. Публікується зі скороченнями).

Хроніка. Факти. Події

• *Київ*

Тема флоту актуальна завжди

Під час наради глав урядів країн СНД 3 листопада в Москві передбачено зустріч українського і російського прем'єр-міністрів. Про це повідомив у інтерв'ю кореспондентові агентства «Інтерфакс-Україна» Прем'єр-міністр України Євген Марчук у середу під час відвідання Київського виробничого об'єднання ім. Артема.

Є. Марчук сказав, що «окремого плану зустрічі немає». Проте, за його словами, в першу чергу планується обговорити проблеми торговоекономічних відносин України і Росії, зокрема поставок в Україну енергоресурсів, а також проблему Чорноморського флоту.

Є. Марчук підкреслив, що його розмова з В. Черномирдіним матиме характер «робочої зустрічі».

• *Вашингтон*

Правильним курсом ідете, Борисе Миколайовичу!

«Позитивною подією», яка «закріпляє мирний процес на Балканах», назвав майбутню зустріч у Москві Президента Росії Бориса Єльцина з президентами Сербії, Хорватії і Боснії та Герцеговини офіційний представник держдепартаменту США. На регулярному брифінгу в середу Ніколас Бернс, зокрема, сказав: «Мета цієї зустрічі для Президента Єльцина — дуже рішуче особисто підтримати переговори в Дейтоні й зусилля щодо досягнення миру, дати зрозуміти, що США і Росія тісно співробітничають у цих зусиллях».

• *Стокгольм*

Скандинави залишаються у Боснії

Три скандинавські країни — Данія, Норвегія і Швеція — готові продовжувати свою миротворчу діяльність у Боснії, сформувавши з цією метою північноєвропейську бригаду. Про це повідомив тут міністр оборони Швеції Таге Петерсон, який мав контакти щодо даного питання з своїми датським і норвезьким колегами.

• *Москва*

Козирєва образили, він може піти

Міністр закордонних справ Росії Андрій Козирєв не заперечив, що може самостійно прийняти рішення піти у відставку. Водночас він висловив готовність залишатися главою зовнішньополітичного відомства РФ, «якщо нинішній політичний курс триватиме».

• *Кишинів*

Радилися чорноморські країни

У столиці Молдови завершилося засідання комісії з юридичних і економічних питань Парламентської асамблеї країн Чорноморського басейну, на якій представники 11 країн, серед них — Росія, Україна, Туреччина і Молдова, обговорювали проблеми співробітництва в економіці, науці, культурі й інших сферах життя. Особлива увага приділялася взаємодії в справі ліквідації наслідків стихійних лих, а також спрощенню видавання в'їзних віз для громадян, які мешкають у країнах чорноморського узбережжя.

За повідомленнями інформаційних агентств.

У центрі Берліна.

Понеділок, 30 жовтня

Перша програма УТ

6.00 Анонс-кліп.
6.05 Світ за вчора.
6.15 Гімнастика.
6.25 Анонс-сенс.
6.45 Доброго ранку, Україно.
7.45 Експрес-інформ.
8.00 Студія «1 плюс 1». Телесеріал «Комік» (Великобританія).
9.00 Свічадо.
9.30 Монітор.
9.50 Студія «1 плюс 1». Мелодрама «Поїздка до Баунтіфул» (США).
11.40 Карусель і капуста.
12.00 УТН.
12.10 Оранта.
12.40 Надвечір'я.
14.40-15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все-всім». Комп'ютерна інформація — абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Наш час.
16.15 Мультсеріал «Ну, постривай». Випуски 1, 2.
16.35 Єралаш.
16.45 Музична драбина.
17.25 Док. телефільм «Следовать на север может...»
18.25 Бар «Чорний кіт».
18.45 Приватизація: досвід, проблеми.
19.00 УТН.
19.15 Ігри знавців-95.
19.45 Студія «1 плюс 1». Телесеріал «Сенсація».
20.45 На добраніч, діти.
21.00 УТН.
21.45 Студія «1 плюс 1». Класика світового кіно. Е.Хопкінс у фільмі «Людина-слон» (США).
23.55 Експрес-інформ.
0.10 Наш час.
0.15 УТН.
0.25 Нічний канал. Худ. фільм «Вийти заміж за капітана».

ГРТ

5.00 Телеранок
8.00 Новини.
8.15 «Тропіканка». Серіал.
15.35. «Елен і друзі». Молодіжний серіал.
16.00 Джем.
16.30 Сім днів спорту.
17.00 Новини.
17.20 «Тропіканка». Серіал.
18.00 Година пік.
18.35 Київська панорама.
19.00 «Якщо...»
19.45 Вечірня казка.
20.00 Час.
20.50 Фантастичний детектив «Електронні жучки-5». «Гарячий метал».
21.50 Срібна куля.
22.30 «Твін Пікс». Серіал (23.00 Новини)
22.30 Москва — Кремль
22.50 «Твін Пікс». Серіал (23.00 Новини)

Друга програма УТ

8.00 Програма передач.
8.05 Вікна у світ. Міжнародна програма.
8.35 Худ.телефільм «Радощі земні». 1 і 2 серії.
11.35 Від Анастасії.
11.55 Світовий детектив. «Шерлок Холмс».
12.55 Футбол як футбол.
13.50 Вікна. Новини.
14.00 Вертаємо до рідних берегів. 1 і 2 частини.
15.40 Музичний світ.
17.00 Програма передач.
17.05 Грані.
17.35 Мультсеріал для дітей «Кенді».
18.00 СІТ. Новини.
18.15 Всепереможний голос віруючого.
18.45 СНН. Новини.
19.15 СІТ. Спорт у світі.
19.20 Кажуть...
19.30 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
20.20 Телеанонс.
20.30 Вікна. Новини.
20.50 Шоу самотнього холостяка.
21.10 Світовий детектив. «Шерлок Холмс».
22.10 По ділу.
22.45 Вікна. Новини.
23.00 Зірки кікбоксингу.
23.30 Худ.фільм «Скарга» (0.00 СІТ — на грані доби).

Вівторок, 31 жовтня

Перша програма УТ

6.00 Анонс-кліп.
6.05 Світ за вчора.
6.15 Агромагазин.
6.25 Анонс-сенс.
6.45 Доброго ранку, Україно.
7.45 Експрес-інформ.
8.00 Студія «1 плюс 1». Телесеріал «Сенсація».
9.00 Доброго вам здоров'я.
9.30 Студія «1 плюс 1». Класика світового кіно. Е.Хопкінс у фільмі «Людина-слон» (США).
11.40 І тільки музика.
12.00 УТН.
12.10 Полудень.
12.55 Студія «1 плюс 1». Муз. комедія «Паризьке життя» (Франція).
14.40-15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все-всім». Відеоінформація і реклама. Комп'ютерна інформація — абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Наш час.
16.15 Мультфільм «Літаючий будинок».
16.45 Єралаш.
16.55 «Віртуози Москви». Концерт.
17.25 Фант-лото «Надія».
18.15 Приватизація: досвід, проблеми.
18.30 Бар «Чорний кіт».
18.45 Фінансовий огляд.
19.00 УТН.
19.15 Рік права.
19.35 І тільки музика.
19.45 Студія «1 плюс 1». Телесеріал «Сенсація».
20.45 На добраніч, діти.
21.00 УТН.
21.45 Студія «1 плюс 1». Р.Гір у фільмі «Далеко від дому» (США).
23.40 УТН.
23.50 Баскетбол. Кубок Європи. «Будівельник — Хорда» (Київ) — ПАОК (Греція). (0.30 Експрес-інформ).
1.25 І тільки музика.

ГРТ

5.00 Телеранок
8.00 Новини.
8.15 «Тропіканка». Серіал.
15.35. «Елен і друзі». Молодіжний серіал.
16.00 ...До 16 і старші.
16.30 Сім днів спорту.
17.00 Новини.
17.20 «Тропіканка». Серіал.
18.00 Година пік.
18.35 Київська панорама.
19.00 Тема.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Час.
20.50 Т. Макарова і П. Алейников у фільмі «Семеро сміливих».

Друга програма УТ

8.00 Програма передач.
8.05 Прес-навігатор.
8.15 Вікна. Новини.
8.30 Шоу самотнього холостяка.
8.50 Грані.
9.20 Зірки кікбоксингу.
9.50 Бізнес-форум.
10.20 Музичний світ.
10.30 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
11.20 Натхнення чисте джерело. Концерт ансамблю сучасної пісні.
11.50 Б.Лятошинський. Симфонічна поема «На берегах Вісли».
12.10 Мультсеріал для дітей «Кенді».
12.30 Худ.телефільм «Радощі земні». 3 серія.
13.50 Вікна. Новини.
14.00 П.Чайковський. «Лебедине озеро». 1 дія.
15.10 Кордон.
15.50 Програма передач.
15.55 Прогноз погоди.
17.00 Програма передач.
17.05 Освітній канал для школярів. Українська література. Історико-героїчні думи. На всі руки майстер. Батик.
17.50 Музичний світ.
18.00 СІТ. Новини.
18.15 Всепереможний голос віруючого.
18.45 СНН. Новини.
19.15 СІТ. Спорт у світі.
19.20 Кажуть...
19.30 Худ. телефільм «Санта-Барбара».
20.20 Телеанонс.
20.30 Вікна. Новини.
20.50 Вітражі.
21.40 Трибуна депутатських груп (фракцій) Верховної Ради України.
22.25 Музичні новини.
22.45 Вікна. Новини.
23.00 Теревені.
23.20 Хокей. Чемпіонат МХЛ. «Сокіл» (Київ) — «Нафтохімік» (Нижньокамськ).
0.00 СІТ — на грані доби.
0.15 Худ.фільм «Коли відмовляють гальма».

Середа, 1 листопада

Перша програма УТ

6.00 Анонс-кліп.
6.05 Світ за вчора.
6.15 Агромагазин.
6.25 Анонс-сенс.
6.45 Доброго ранку, Україно.
7.45 Експрес-інформ.
8.00 Студія «1 плюс 1». Телесеріал «Сенсація».
9.00 Фінансовий огляд.
9.15 Останки.
9.45 Студія «1 плюс 1». Д.Лундгрен у фантастичному трилері «Чорний ангел» (США).
11.30 Маленький концерт.
11.50 Мультфільм.
12.00 УТН.
12.10 Баскетбол. Кубок Європи. «Будівельник- Хорда» (Київ) — ПАОК (Греція).
13.40 Імперія краси.
14.40-15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім». Комп'ютерна інформація — абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Наш час.
16.15 Мультсеріал «Ну, постривай». Випуски 3, 4.
16.35 Сівач.
17.05 Футбол плюс.
17.25 Хроніка МВС.
17.45 Імена. Богдан Жолдак.
18.10 Наш час.
18.15 Бар «Чорний кіт».
18.30 Приватизація: досвід, проблеми («Новий день»).
18.45 Баскетбол. Кубок Європи. «Київ-Баскет» (Україна) — «Лімож» (Франція). У перерві — 19.25 УТН.
20.20 Таврійські ігри.
20.35 Наш час.
20.40 На добраніч, діти.
21.00 УТН.
21.40 «Укрлотто»: розіграш лотереї.
21.50 Студія «1 плюс 1». Телесеріал «Сенсація».
22.50 Футбол. Кубок УЄФА. «Ланс» (Франція) — «Чорноморець» (Одеса). У перерві — 23.35 УТН.
0.30 Експрес-інформ.
0.45 Футбол. Ліга чемпіонів. «Глазго Рейнджерс» (Шотландія) — «Ювентус» (Італія).

ГРТ

5.00 Телеранок
8.00 Новини.
8.15 «Тропіканка». Серіал.
15.35. «Елен і друзі». Молодіжний серіал.
16.00 Тет-а-тет.
16.30 Сім днів спорту.
17.00 Новини.
17.20 «Тропіканка». Серіал.
18.10 Година пік.
18.35 Київська панорама.
19.05 Вечірня казка.
19.20 Футбол. Ліга чемпіонів. «Спартак» (Москва) — «Русенборг» (Норвегія).
21.20 Час.
22.00 Без паузи.
22.30 «Твін Пікс». Серіал (23.00 Новини)

Друга програма УТ

8.00 Програма передач.
8.05 Прес-навігатор.
8.15 Вікна. Новини.
8.30 Вітражі.
9.15 Дитяча розважальна програма «Хочу ще».
9.35 Музичні новини.
10.00 В обіймах краси і любові.
10.30 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
11.20 Життя серед життя.
11.45 Від «А» до «Я». З історії села Підзахаричі.
12.10 Мультсеріал для дітей «Кенді».
12.35 Худ.телефільм «Радощі земні». 4 серія.
13.40 Музичний світ.
13.50 Вікна. Новини.
14.00 Худ.телефільм «Аутсайдери».
15.10 П.Чайковський. «Лебедине озеро». 2 дія.
15.50 Програма передач.
15.55 Прогноз погоди.
17.00 Програма передач.
17.05 Освітній канал для школярів. Рідна мова. Серцем — до Сонця. До 60-річчя Б.Олійника. Л.Толстой. «Війна і мир» в ілюстраціях.
17.50 Музичний світ.
18.00 СІТ. Новини.
18.15 Всепереможний голос віруючого.
18.45 СНН. Новини.
19.15 СІТ. Спорт у світі.
19.20 Кажуть...
19.30 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
20.20 Телеанонс.
20.30 Вікна. Новини.
20.50 Виграти може кожен.
21.10 «Любисток». Жіночий клуб.
21.55 Класична література в анімації. «Гамлет».
22.20 Сезон. Міжнародний туристичний огляд.
22.45 Вікна. Новини.
23.00 Саундпарк.
23.30 Чемпіонат України з футболу. «Динамо» (Київ) — «Зірка Нібас» (Кіровоград). У перерві — СІТ — на грані доби.

Четвер, 2 листопада

Перша програма УТ

6.00 Анонс-кліп.
6.05 Світ за вчора.
6.15 Агромагазин.
6.25 Анонс-сенс.
6.45 Доброго ранку, Україно.
7.45 Експрес-інформ.
8.00 Студія «1 плюс 1». Телесеріал «Сенсація».
9.00 Вибрики.
9.40 Студія «1 плюс 1». Р.Гір у фільмі «Далеко від дому» (США).
11.35 І тільки музика.
12.00 УТН.
12.10 Полудень.
12.55 Футбол. Ліга чемпіонів. «Глазго Рейнджерс» (Шотландія) — «Ювентус» (Італія).
14.40-15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все-всім». Відеоінформація і реклама. Комп'ютерна інформація — абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Наш час.
16.15 Мультфільм «Літаючий будинок».
16.45 Нокаут.
17.15 Приватизація: досвід, проблеми.
17.30 І тільки музика.
17.45 Бар «Чорний кіт».
18.00 Від «Перехрестя» — до успіху.
18.45 Фінансовий огляд.
19.00 УТН.
19.15 Футбольна історія. Рік 1975-й.
19.45 Студія «1 плюс 1». Телесеріал «Сенсація».
20.45 На добраніч, діти.
21.00 УТН.
21.45 Студія «1 плюс 1». Дж.Фостер і Н.Кінскі у фільмі «Готель «Нью-Гемпшир» (США).
23.40 Експрес-інформ.
23.55 Наш час.
0.00 УТН.
0.10 Ліга чемпіонів. Огляд матчів.
1.10 Нічний канал. Програма «Ку».

ГРТ

5.00 Телеранок
8.00 Новини.
8.15 «Тропіканка». Серіал.
15.35. «Елен і друзі». Молодіжний серіал.
16.00 Рок-урок.
16.30 Сім днів спорту.
17.00 Новини.
17.20 «Тропіканка». Серіал.
18.10 Година пік.
18.35 Київська панорама.
18.55 «Хіала-центр» пропонує.
19.00 Один на один.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Час.
20.50 Драма П. Уейра «Пікнік біля висячої скелі».
23.00 Новини,
23.10 Музобоз.
23.55 «Твін Пікс». Серіал

Друга програма УТ

8.00 Програма передач.
8.05 Прес-навігатор.
8.15 Вікна. Новини.
8.30 «Любисток». Жіночий клуб.
9.15 Виграти може кожен.
9.35 Шануймося, друзі.
10.30 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
11.20 Художня панорама.
11.50 Музичний світ.
12.00 Мультсеріал для дітей «Кенді».
12.25 Худ.телефільм «Радощі земні». 5 серія.
13.50 Вікна. Новини.
14.00 Худ.телесеріал «Посмішка ящірки». 3 серія.
15.00 П.Чайковський. «Лебедине озеро». 3 дія.
15.25 Джентльмен-шоу.
15.55 Прогноз погоди.
17.00 Програма передач.
17.05 Освітній канал для школярів. Історія України. М.Грушевський — перший Президент України. Німецька мова. Урок 9.
17.50 Музичний світ.
18.00 СІТ. Новини.
18.15 Всепереможний голос віруючого.
18.45 СНН. Новини.
19.15 СІТ. Спорт у світі.
19.20 Кажуть...
19.30 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
20.20 Телеанонс.
20.30 Вікна. Новини.
20.50 Крила.
21.10 Мультфільм «Казка казок».
21.40 Трибуна депутатських груп (фракцій) Верховної Ради України.
22.25 Фешн-клаб.
22.45 Вікна. Новини.
23.00 Худ.фільм «Барні Барнато». 5 серія.
0.00 СІТ — на грані доби.
0.15 І тільки музика.

П'ятниця, 3 листопада

Перша програма УТ

6.00 Анонс-кліп.
6.05 Світ за вчора.
6.15 Агромагазин.
6.25 Анонс-сенс.
6.45 Доброго ранку, Україно.
7.45 Експрес-інформ.
8.00 Студія «1 плюс 1». Телесеріал «Сенсація».
9.00 Фінансовий огляд.
9.15 Телефільм «Соломон Міхоелс. Сцени з трагедій».
10.05 Студія «1 плюс 1». Дж.Фостер і Н.Кінскі у фільмі «Готель «Нью-Гемпшир» (США).
12.00 УТН.
12.10 Ліга чемпіонів. Огляд матчів.
13.10 М-Обсерваторія.
13.40 Програма «Ку»
14.40-15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім». Комп'ютерна інформація — абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Наш час.
16.15 Мультсеріал «Ну, постривай». Випуск 5.
16.25 Телефільм «Історія одного млина».
16.45 Приватизація: досвід, проблеми.
17.00 Мультфільм «Горбоконик».
18.15 Бар «Чорний кіт».
18.30 Ближче до діла.
19.00 УТН.
19.15 П'ятий кут.
19.45 Студія «1 плюс 1». Телесеріал «Сенсація».
20.45 На добраніч, діти.
21.00 УТН.
21.35 Наш час.
21.45 Студія «1 плюс 1». Фантастичний фільм «Дивні пришельці» (США).
23.25 Спорткур'єр.
23.35 Експрес-інформ.
23.50 Наш час.
0.00 УТН.
0.10 З концертів фестивалю «Червона рута»-95.
0.40 Нічний канал. Фільм-ревю «Весела хроніка небезпечної подорожі».

ГРТ

5.00 Телеранок
8.00 Новини.
8.10 «Тропіканка». Серіал.
17.00 Новини.
17.20 «Тропіканка». Серіал.
18.10 Київська панорама.
18.35 Кримінальна хроніка тижня.
18.55 Поле чудес
19.45 Вечірня казка.
20.00 Час.
20.50 «Пригоди королівського стрільця Шарпа». Історичний серіал.
21.50 Погляд.
22.40 Траса. Спортивна програма.
23.00 Новини.
23.10 І. Росселліні в історичному фільмі «Галантні дами».

Друга програма УТ

8.00 Програма передач.
8.05 Прес-навігатор.
8.15 Вікна. Новини.
8.30 Фешн-клаб.
8.50 Худ.фільм «Барні Барнато». 5 серія.
9.45 Світлиця. Гурт «Світязь».
10.15 Програма «М».
10.30 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
11.20 Маски-шоу.
11.50 Гонки на виживання.
12.20 Худ.телефільм «Радощі земні». 6 серія.
13.30 В об'єктиві — тварини. Наук.-поп. фільм «Біла сова».
13.50 Вікна. Новини.
14.00 Худ.фільм «Коли настане день».
15.25 Кордон (до Дня прикордонних військ України).
15.55 Прогноз погоди.
17.00 Програма передач.
17.05 Освітній канал для школярів. Французька мова. Урок 9. «Усе живе». Рослинний і тваринний світ України.
17.45 Крута гра.
18.00 СІТ. Новини.
18.15 Всепереможний голос віруючого.
18.45 СНН. Новини.
19.15 СІТ. Спорт у світі.
19.20 Кажуть.
19.30 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
20.20 Телеанонс.
20.30 Вікна. Новини.
20.50 Персона.
21.10 Бізнес-форум.
21.40 Трибуна депутатських груп (фракцій) Верховної Ради України.
22.25 Від Анастасії.
22.45 Вікна. Новини.
23.00 Хокей. Чемпіонат МХЛ. «Сокіл» (Київ) — «Тівалі» (Мінськ).
23.40 Худ.фільм «У п'ятницю ввечері» (0.00 СІТ — на грані доби).

Субота, 4 листопада

Перша програма УТ

6.00 Анонс-кліп.
6.05 Світ за вчора.
6.15 Гімнастика.
6.25 Анонс-сенс.
6.45 Доброго ранку, Україно.
7.45 Експрес-інформ.
8.00 Студія «1 плюс 1». Телесеріал «Сенсація».
9.00 Блага вість з Ріком Реннером.
9.30 Україна сьогодні.
10.00 Всесвітній спортивний огляд «Жиллетт».
10.30 Доброго вам здоров'я.
11.00 Відеофільм «Державний кордон України».
11.30 Веселий ринок.
11.45 Рідна мова.
12.00 УТН.
12.10 Студія «1 плюс 1». Фантастичний фільм «Дивні пришельці» (США).
14.40-15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім». Комп'ютерна інформація — абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Наш час.
16.15 Плеяда.
16.45 Мультсеріал «Ну, постривай». Випуск 6.
16.55 Європейський дім.
17.15 Наше коло.
17.45 Приватизація: досвід, проблеми.
18.00 Останки.
18.30 Вікно в Америку.
19.00 УТН.
19.15 Ігри знавців-95.
19.45 Студія «1 плюс 1». Телесеріал «Сенсація».
20.45 На добраніч, діти.
21.00 УТН.
21.35 Наш час. Назустріч чемпіонату світу з кікбоксингу.
21.45 Студія «1 плюс 1». П.Вілладжіо у комедії «Синьйор Робінзон» (Італія).
23.40 Експрес-інформ.
23.55 Наш час.
0.00 УТН.
0.10 Міжнародний гандбольний турнір пам'яті І.Турчина. «Спартак» (Київ) — «Кубань» (Краснодар).

ГРТ

6.45 Телеканал «Підйом».
7.45 Слово пастиря.
8.00 Новини.
8.10 Продовження телеканалу «Підйом».
9.30 «Не лови гав». Дитяча розважальна програма.
10.00 Ранкова пошта.
10.30 «Смак».
10.50 Бомонд.
11.10 «Живопис: великі імена. Жорж де Ла Тур». Телесеріал.
11.40 Цей світ придуманий не нами. Л. Дербеньов. Музична програма.
12.20 Л. Голубкіна в комедії Е. Рязанова «Дайте книгу скарг».
14.00 Митниця.
14.15 Новий сезон Юрія Омельченка.
14.35 Точка зору.
14.50 У світі тварин.
15.30 Вікно в Європу.
16.00 Якось одного разу...
16.10 Щасливий випадок.
17.00 Новини.
17.10 Кінематограф.
17.50 Золота серія. Рік 1976-й. «Табір іде в небо».
19.45 Вечірня казка.
20.00 Час.
20.50 «Пригоди королівського стрільця Шарпа». Історичний серіал.
21.55 Краща російська мультиплікація. «Болеро».
22.05 Брейн ринг.
23.00 Новини.

Друга програма УТ

8.00 Програма передач.
8.10 Прогноз погоди.
8.15 Вікна. Новини.
8.30 Чарівне дзеркало.
8.50 Будильник.
9.10 Життєві жарти.
9.40 Кава по-львівськи.
10.10 Шибеники. Веселі історії про дітей.
10.30 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
11.20 Наук.-поп.фільм «Дромадери, бактріани».
11.40 Саундпарк.
12.10 Світи, що зникають.
13.10 Худ.телесеріал «Бунтівний духом». Фільм 3. 4 серія.
14.00 Футбол як футбол.
15.00 Док.телефільм «Справа Бейліса».
15.35 Парламентський вісник.
16.35 Україна — Канада плюс.
16.55 Для дітей. «Хочу ще».
17.10 Мультсеріал для дітей «Кенді».
17.30 СІТ. Новини.
17.50 Наук.-поп.фільм «Після 2000 року».
18.40 Кажуть...
18.45 СНН. Новини.
19.15 Параграф.
19.45 Місто.
20.05 Вечірні розваги для дорослих.
20.30 «КІН». Культурологічний тижневик.
21.00 Хіт-рік.
21.30 СІТ. Новини.
21.50 Маски-шоу.
22.20 Гонки на виживання.
22.50 СІТ. Розважальні новини.
23.10 Програма «М».
23.30 Сторінки світового кіно. Худ.фільм «Справа Сезнека». Частина 2.

Неділя, 5 листопада

Перша програма УТ

7.30 Анонс-кліп.
7.35 Гімнастика.
8.00 Браво, Люм'єри.
8.40 Мультсеріал «Ну, постривай». 7 і 8 випуски.
9.00 Студія «1 плюс 1». Телесеріал «Сенсація».
10.00 Вікторина.
10.20 Мультсеріал «Ну, постривай». 9 випуск.
10.30 Золота осінь Славутича-95.
11.10 Служу народу України.
11.40 Юнацьке ток-шоу «Вибрики».
12.20 Прем'єра телефільму «Степан Ковнір».
12.40 Фант-лото «Надія».
13.25 Реальність неможливого.
13.55 Блюз.
14.15 Іскра Божа.
15.00 Арт-майдан.
15.20 Село і люди.
16.00 УТН.
16.10 Наш час.
16.20 Мультсеріал «Ну, постривай». 10 випуск.
16.30 Свічадо.
17.00 Чемпіонат України з футболу. ЦСКА «Борисфен» — «Чорноморець».
18.45 Монітор.
19.00 УТН.
19.15 ІІ Міжнародний фестиваль «Добра і щастя вам, друзі».
19.45 Студія «1 плюс 1». Телесеріал «Сенсація».
20.45 На добраніч, діти.
21.00 Післямова («Нова мова»).
21.50 Наш час.
21.45 Студія «1 плюс 1». Пригодницький фільм «Із пекла до перемоги» (США).
23.40 Спорткур'єр.
23.55 Наш час.
0.00 УТН.
0.10 Міжнародний гандбольний турнір пам'яті І.Турчина. «Спартак» (Київ) — «Бологе» (Югославія). 2 тайм.

ГРТ

6.50 Тираж «Спортлото».
7.00 Телеканал «Підйом». (8.00 Новини).
9.30 Доки всі вдома.
10.00 Ранкова зірка.
10.50 З перших рук.
11.00 Служу Росії.
11.30 Грай, гармонь.
12.00 У місті Н.
12.25 Під знаком «Пі».
12.55 «Мій друг — кінь». Серіал. Фільм 5.
13.25 Сміхопанорама.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.20 Великий театр. Дні і вечори.
15.10 Клуб мандрівників.
15.55 Людина при ділі.
16.15 Мультфеєрверк: «Легенди острова скарбів», «Погоничі динозаврів».
17.00 Новини.
17.20 Футбольний огляд.
18.10 Клуб «Білий папуга».
19.00 А. Шварценеггер у бойовику «Червона спека».
21.00 Неділя.
22.05 «Пригоди королівського стрільця Шарпа». Історичний серіал.
23.00 Новини.
23.10 Кохання з першого погляду.

Друга програма УТ

8.00 Програма передач.
8.05 Сторінки світового кіно. Худ.фільм «Справа Сезнека». Частина 2.
9.35 Фітнес.
10.00 Чарівне дзеркало.
10.25 Для дітей. «Гномик».
10.45 Джентльмен-шоу.
11.15 Шибеники. Веселі історії про дітей.
11.40 Акваторія.
12.00 Недільна ранкова проповідь.
12.30 Мультсеріал для дітей «Лицарі магії».
12.55 Худ.фільм для дітей «Золоті роги».
14.00 Танці ляльок.
14.40 Музичний світ.
15.00 Сезон. Міжнародний туристичний огляд.
15.20 Життя серед життя.
15.45 Круті новини.
16.00 Яхад.
16.30 Італійський футбол.
17.30 СІТ. Новини.
17.50 Мультсеріал для дітей «Кенді».
18.15 Наук.-поп.фільм «Дикий південь».
18.45 СНН. Новини.
19.15 Пригодницький серіал «Окаванго».
20.10 Грають усі.
20.30 Вікна у світ. Міжнародна програма.
21.00 Моветон.
21.30 СІТ. Новини
21.50 Програма «М».
22.10 Худ.телесеріал «Усмішка ящірки». 9 серія.
23.00 СІТ.Тиждень столиці.
23.20 Худ.телефільм «Фатальні діаманти»

Друкується з комп'ютерного набору агентства «Укрінформ».

Бомонд

Її фільми не гірші за «Дику Розу»

Я заздрю Валентині Руденко. По-доброму заздрю її вмінню знаходити цікавих, незвичайних і непересічних особистостей і знімати про них фільми.

Валентина до кіно йшла довгим, тернистим шляхом. У 17 років, приїхавши до Києва з Прилук, протягом кількох років уперто доводила собі і приймальній комісії КТІ ім.Карпенка-Карого, що вона «не верблюд». Довела. У Москві на Вищих сценарно-режисерських курсах Валентині вже не довелося так довго самостверджуватися — позаду були невдачі, розчарування, життєва невлаштованість, одне слово — досвід.

Мабуть, саме пережите й випробуване в Києві звучить у підтексті кінодебюту режисера Руденко — «Без мене», де йдеться про дублерку космонавта Валентини Терешкової. Другий фільм «Гагарін, я вас кохала» — одкровення-осмислення «дітей застою», котрі опинилися на роздоріжжі між ідейно-комуністичним минулим і безідейним, незрозумілим майбутнім. Остання праця Руденко «Червоний млин» (Мулен Руж) — задушевна кінооповідь про долю і кохання француза, котрий волею війни опинився в Україні, що стала для нього другою домівкою...

Валентина Руденко вважає, що можливості неігрового кіно недооцінені в нашому кіномистецтві. Сама вона надає перевагу зйомкам простим методом спостереження, коли людина звикає до присутності камери і перед об'єктивом поводиться природно. А це непросто. З 9 годин знятого часу виходить півгодинна картина.

У Валентини багато друзів та однодумців. Завдяки операторові-віртуозу В.Гуєвському, котрий годинами стоїть, обіймаючи камеру, звукорежисерові В.Цирмеру, котрий умудряється сховати мікрофон у валянку героя, і головному продюсерові А.Роднянському, — вдається творити нетривіальне документальне кіно. Краще менше, та краще. Цим принципом і керується у своєму мистецтві Валентина Руденко. Повірте, її фільми не згірш за «Дику Розу». Вони не надумані і не вигадані. Це — наше життя на екрані...

Ольга ВАУЛІНА.

Про те, що було і буде

Барбара Брильська у Києві

Учора в Києві розпочалися дні польської культури, організовані за сприяння посольства Республіки Польща в Україні. В рамках цієї акції відбудуться зустрічі з польськими кінематографістами, серед яких — Барбара Брильська, Іга Цембжинська, Олга Савицька, Збігнєв Запасевич та інші, благодійні покази нових фільмів майстрів польського кіно. Глядачі матимуть змогу ознайомитися з трилогією відомого режисера Кшиштофа Кесльовського «Три кольори», мелодрамою «Веретено часу» режисера Анджея Кондратюка та переглянути популярну кінострічку «Пси».

Окрім художнього кіно, демонструватимуться документальні стрічки Марселя Лозинського та анімаційні фільми аматорів польського кіно. Завершаться дні культури Польщі 31 жовтня на малій сцені кінотеатру «Київська Русь» виставою «33 зомління» за творами А.Чехова.

Алла РОМАНЧУК.

Хіт-парад починається джазом

28—29 жовтня «Український центр» наповниться мелодіями у виконанні переможців Київського хіт-параду «Радіо-рокс-Україна» у жанрі джазової музики. Цей музичний конкурс започаткували радіостанція «Радіо-рокс-Україна», мистецький центр «Арт-Велес», центр «Український дім» за підтримки Київської держадміністрації.

Буде визначено 10 кращих колективів та виконавців у кожному з 9 музичних жанрів (джаз, класика, романс, поп- і рок-музика тощо). Десятку найкращих виконавців назве експертна рада, до якої ввійшли 9 фахівців, з урахуванням думки слухацької аудиторії «Радіо-рокс-Україна».

Про свою участь у джазовій частині хіт-параду заявили такі відомі вітчизняні колективи, як «Бі-окорд», «Джаз Вуйко Бенд», «Джаз експромт», квінтет «Київ».

Наталя ПЕТЯХ.

Мандрує співаючи

Відома українська поп-співачка І. Білик вирушила у тривале турне українськими містами ще 5 жовтня. Хіти у виконанні вітчизняної зірки уже почули її львівські, івано-франківські, рівненські, волинські, чернівецькі прихильники. Як повідомили в продюсерському центрі «Нова», Іра навіть завітала до деяких райцентрів (Дрогобич, Кам'янець-Подільський, Радехів, Дубно). Нині співачку чекають у Вінниці, а 30 жовтня поп-співачка планує виступати у Палаці культури «Україна».

ПОГОДА НА ВИХІДНІ

27 жовтня в Україні суха погода. На заході країни температура повітря вночі від 3 градусів тепла до 2 морозу, на сході 1—5 градусів морозу. Вдень повітря прогріється до 11—16, на Закарпатті до 20 градусів тепла. В Криму та Приазов'ї посилення східного вітру до 15—20 м/с. **28 жовтня** на крайньому півдні України, через вплив південного циклону, пройдуть невеликі дощі, на решті території без опадів. Температура повітря не зазнає змін.

29—30 жовтня переважатиме суха погода, лише в східній частині держави подекуди невеликі дощі, тумани. Нічна температура підвищиться до 1—6 градусів тепла, на півдні до 9—10 тепла. Вдень 11—16, на заході 20 градусів тепла.

На Київщині **27** і **28 жовтня** без опадів. Вітер змінних напрямків 3—8 м/с. Температура повітря вночі від 3 тепла до 2 градусів морозу, вдень 11—16 тепла. В неділю **29 жовтня** переважатиме суха погода. Підвищення температури вночі до 0—5 градусів тепла, вдень 11—16 тепла.

30 жовтня збільшення хмарності, без опадів, температура повітря не зазнає змін.

Український гідрометцентр.

Спорт

Оргкомітет створено, але план ще не затверджено

Українські атлети мають усі шанси успішно виступити на літніх Олімпійських іграх 1996 року в Атланті і сприяти зміцненню спортивного і політичного авторитету нашої країни. Однак підготовка до Ігор включає в себе велику кількість аспектів, про які йшлося на першому засіданні Оргкомітету з підготовки та участі спортсменів України у XXVI Олімпійських та III Паралімпійських іграх. Його голова — міністр Кабінету міністрів України Валерій Пустовойтенко представив склад Оргкомітету, куди увійшли керівники ряду міністерств і відомств.

Міністр у справах молоді і спорту України, президент НОК Валерій Борзов, який виступав на засіданні, повідомив, що на виступи в олімпійській Атланті реально претендує 220 українських атлетів з 24 видів спорту. Їхня підготовка проводиться згідно з розробленими концепціями і цільовими програмами. Але, зрозуміло, є чимало проблем, які вимагають вирішення. Допомогти цьому й покликаний створений Оргкомітет, який вже намітив план заходів щодо забезпечення підготовки та участі спортсменів України у найважливіших стартах чотириріччя.

Запропонований план, як повідомив В.Пустовойтенко, буде затверджено трохи пізніше, після того, як він зустрінеться також з провідними українськими спортсменами і тренерами.

***

Футбол. Першість країни. Друга ліга. Група В. 19-й тур. Динамо (Саки) — Динамо (Слов'янськ) — 3:0, Дружба — Оскол — 0:5, Азовець — Шахтар (Стаханов) — 2:0, Титан — Торпедо — 3:2, Шахтар (Свердловськ) — Портовик — 3:0, Авангард-Індустрія — Дністровець — 1:2, Металург — Шахтар-2 — 4:1, Спортінвест — Шахтар (Шахтарськ) — 2:1, Гірник — Прометей — 5:0.

АСТРОЛОГІЧНИЙ ПРОГНОЗ

з 30 жовтня по 5 листопада

Прогноз, складений астрологом **Іриною Русановою**, поділено на три декади. Визначтеся з декадою знаку, під яким ви народилися, і дізнайтеся про те, що на вас чекатиме.

Овен. I декада — тиждень творчого піднесення, не плануйте зайвого, особливо 4. II декада — завершення розпочатих справ, можливо, знайдете однодумців. Спр. 31. III декада — уникайте конфліктних ситуацій, особливо 5. Спр. 1.

Тілець. I декада — покращення самопочуття, творчий підхід до розв'язання службових питань. Неспр. 30, спр. 1 і 2. II декада — сприятливий тиждень для завершення справ, що вимагають наполегливості й уваги, особливо 2. Неспр. 31, спр. 2. III декада — цілком можливо, що з понеділка ваші службові проблеми будуть розв'язані на вашу користь. Неспр. 31 і 1, спр. 3.

Близнюки. I декада — не наполягайте на своєму, краще дослухайтеся до інших. Неспр. I, спр. 30 і 4. II декада — до кінця робочого тижня (четвер, п'ятниця) у вас, можливо, виникне незадоволення своїм оточенням, однак не поспішайте нічого змінювати. Неспр. 2, спр. 1 і 4. III декада — тиждень нових знайомств, нових планів та інформацій. Неспр. 3, спр. 1 і 5.

Рак. I декада — наприкінці тижня у вас з'являться нові можливості та плани, покращення самопочуття. Неспр. 4, спр. 1 і 2. II декада — тиждень творчої активності, колективного розв'язання питань, гарне самопочуття. Неспр. 4, спр. 2. III декада — намагайтеся розв'язувати назрілі конфлікти мирним шляхом, особливо 30. Неспр. 30, 5. Спр. 3.

Лев. I декада — до кінця тижня підвищаться творчі можливості. 5 листопада на вас очікує приємний сюрприз. Неспр. 30. II декада — цей тиждень сприятливий для нових планів та розширення сфери вашої діяльності, а також пошуку однодумців. Неспр. 31, спр. 4,5. III декада — намагайтеся уникати конфліктів зі співробітниками та однодумцями, особливо в середу. Спр.5.

Діва. I декада — покращення самопочуття та можливість правильно оцінити ситуацію. Тому є сенс ще раз обдумати подальші плани. Неспр. I, спр. 5. II декада — на цьому тижні ви можливо повернетеся до нерозв'язаних раніше питань (швидше всього 2-го). Будьте обачні з фінансами. III декада — 30 жовтня на вас очікують приємні несподіванки, а протягом усього тижня намагайтеся не приймати поспішних рішень. Неспр. 3.

Терези. I декада — на цьому тижні намагайтеся бути обачними у фінансових питаннях та у взаєминах з колегами. Неспр. 4. II декада — у вас з'явиться можливість повернутися до раніше прийнятих рішень і можливо переглянути їх. Неспр. 4. III декада — намагайтеся утриматися від з'ясування стосунків з колегами та близькими, оскільки правда може бути не на вашому боці. Неспр. 5.

Скорпіон. I декада — з'явиться можливість переглянути свої цілі і остаточно визначитися. Неспр. 30, спр. I. II декада — якщо ви до кінця тижня виявите наполегливість та терпіння, вас очікує результат, на який ви й не сподівалися. Неспр. 31, спр. 2. III декада — цей тиждень, як і минулий, принесе вам несподіванки на роботі, особливо в понеділок. Неспр. I, спр.3.

Стрілець. I декада — період фізичної і творчої активності, а також ефективного відпочинку. У вихідні побувайте на природі. Неспр. 1, 2. II декада — наприкінці тижня з'являться нові можливості щодо розширення сфери діяльності або кардинальної зміни в її напрямку. Неспр. 2, спр. 4,5. III декада — на цьому тижні, особливо 3, намагайтеся бути обачними у фінансових питаннях. Спр. 1,5.

Козоріг. I декада — уникайте конфліктних ситуацій на роботі та з близькими, оскільки вони можуть мати для вас негативні наслідки. Спр. 1,2. II декада — період творчої активності. Дякуючи наполегливості, ви можете досягти багато чого. Спр. 2, неспр. 4 і 5. III декада — приготуйтесь до несподіваних поворотів подій, а також пропозицій, особливо у сфері фінансів. Спр. 3, неспр. 5.

Водолій. I декада — на цьому тижні можливе незначне погіршення самопочуття, тому важку фізичну працю відкладіть на пізніше. Спр. 3,4. II декада — можете вигідно щось купити або продати. Можливі вдалі фінансові операції, особливо 31. Спр. 4,5. III декада — 1 листопада вас очікує приємний сюрприз, але все одно на цьому тижні намагайтесь уникати конфліктів у колективі.

Риби. I декада — намагайтеся не дратуватися, у вас є можливість оцінити свої сили і визначитися у своїх планах. Спр. 2. II декада — дякуючи наполегливості, у вас з'явиться можливість досягти значних результатів, хоча настрій матимете не зовсім добрий. III декада — може з'явитися можливість зміни роботи або підвищення по службі. Спр. 3.

Афіша вихідних днів

Київ

Національний театр імені Івана Франка: сьогодні — «Лісова пісня», завтра — «З коханням не жартують» (вдень) та «Привиди» (увечері).

Національний театр імені Лесі Українки: завтра — «Бешеные деньги» (прем'єра), в неділю — «Маленькая девочка».

Театр на Подолі: в неділю — «Опера мафіозо».

Театр драми і комедії на Лівому березі: «Игра о влюбленном ростовщике» (прем'єра).

Театр на Липках: сьогодні — «Фігаро» (прем'єра).

Початок денних вистав о 12 годині, вечірніх — о 19.00.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України. Видавець — Президія Верховної Ради України. 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ **ТЕЛЕФОНИ:** для довідок — 441-88-23, телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс — 449-85-62.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 359362.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311204.